

POSUDEK OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

AUTOR PRÁCE: Jan Prokop

NÁZEV PRÁCE: Etika ve sportu se zaměřením na lední hokej

OBOR STUDIA: Filozofie a společenské vědy

AUTOR POSUDKU: Mgr. et Mgr. Michal Rigel

SHRnutí A HODNOCENÍ OBSAHOVÉ STRÁNKY PRÁCE

Autor bakalářské práce v *Úvodu* vysvětluje svoji motivaci k rozhodnutí věnovat se vybraným etickým otázkám, které se objevují v prostředí ledního hokeje v ČR (jde zejm. o používání nedovolených prostředků podporujících výkon, korupci nebo přítomnost násilí aj.). Tato oblast aplikované etiky je zcela relevantním námětem pro bakalářskou práci a s ohledem na ne úplně komplexně zmapovaný terén v českém akademickém prostředí má potenciál přinést českému čtenáři nové informace. Text navíc slibuje i vlastní kvalitativní výzkum, kterým chce probírané téma zpestřit a podložit předkládané závěry.

Výběr tématu je ovlivněn vlastním zaměřením autora – aktivního hráče ledního hokeje – což slibuje opravdový zájem o problematiku. Autor ke zpracování nepochybně přistoupil aktivně a díky vlastním zkušenostem s prostředím se na několika místech nezdráhá vyjádřit vlastní názor a dodat svůj komentář, ač drtivá většina práce má spíše popisný charakter. To platí bez výjimky pro úvodní pasáže (s. 4-12), které jsou zasvěceny jakémusi teoretickému základu, zachycení historie ledního hokeje a vymezení pojmů (např. *výkonnosti sport – rekreační sport* apod.). Jde o mozaiku faktických informací a různých tvrzení převzatých z dostupné literatury. Nelze říct, že by šlo o úplně nezajímavou pasáž a navíc je jasné, že má plnit pouze funkce základního uvedení do děje a představení rámce tématu, ale přesto by dle mého soudu stálo za to více ji provázat s hlavními cíli textu (jakou má totiž souvislost uváděný *přehled rozdělení soutěží v českém ledním hokeji* atp. s řešenými etickými otázkami?). Úvodní kapitoly tak pro svoji obecnost ne úplně dovedně připravují půdu pro hlavní řešené téma a práci si nakonec lze docela dobře představit i bez nich.

Bližší spojitost s tématem se otevírá až od čtvrté kapitoly (*Vybrané etické problémy ve sportu s důrazem na lední hokej*), kde autor pojednává o fair-play, dopingu, násilí ve sportu či korupci. Je zde možné se přehledně seznámit s velkým množstvím informací a statistik, avšak příležitost shromážděné informace a uvedená data kriticky hodnotit nebo vyjádřit nějaký hodnotový soud spojený s chápáním etiky jako normativní disciplíny není využita. Obsah se omezuje především

na představování institucí či dokumentů (Český klub fair play, Disciplinární komise, Světová antidopingová agentura aj.), které mají na starosti regulaci chování aktérů v prostředí ledního hokeje. Ačkoliv se občas dostane i na velmi detailní a poměrně technicistní otázky typu „*výše poplatků za zahájení disciplinárního řízení na okresní úrovni*“ apod.), celkový dojem z jednotlivých podkapitol je takový, že se čtenář o skutečně palčivých etických problémech příliš mnoho nedozvěděl. Dílem to může být dáno i širší záběr – kdyby se z položek fair-play, doping, násilí ve sportu či korupce autor věnoval pouze jedné nebo dvěma (či kdyby aspoň jeden z těchto fenoménů vedle všech ostatních prohloubil a rozpracoval), práci by to mohlo prospět. Takto se jedná o dosti stručný a technicky pojatý úvod do každé z oblastí. Navíc i v rámci vybraných a diskutovaných bodů je vymezení spíše vágní, a tak pasáže o násilí řeší jako aktéry nejen sportovce, ale třeba i fanoušky a jejich výtržnosti, což téma činí dle mého soudu ještě méně sevřené.

Závěrečným segmentem jsou rozhovory s respondenty z prostředí ledního hokeje, kterým autor klade otázky k dosud probíraným etickým problémům. Jejich odpovědi poté rozsáhle cituje, přičemž jde o naprosto doslovné přepisy, což umožňuje zachovat autenticitu a má to patrně dokázat, že autor poctivě a nemanipulativně seznamuje čtenáře s tím, co se dozvěděl. Na druhou stranu pak nelze nevnímat dosti hovorový projev respondentů, kteří byli s autorem v kamarádském vztahu a podle toho se i ve vzájemném hovoru vyjadřovali. Osobně bych asi přistoupil k tomu, že bych ústní vyjádření pro potřeby písemné práce v akademickém prostředí kultivoval (samozřejmě opatrně a bez pokřivení obsahu).

HODNOCENÍ FORMÁLNÍ STRÁNKY PRÁCE

Formální stránku práce hodnotím jako neproblematickou. Pouze ojediněle se vyskytují překlepy a drobné omyly (např. na s. 25 má být patrně řeč o „*právním zástupci*“ hráčů mladších 18 let a nikoli o „*státním zástupci*“ apod.). Stejně tak neproblematická je i stylistika, která odpovídá standardům studentských prací (opět jde spíše výjimečná zaškokbrtnutí typu „*dle jeho názoru ho rozhovor velice bavil a si užil ho*“, s. 35). To samé platí i o gramatice, která je povětšinou v pořádku (lze nalézt občasné nepřesnosti v čárkách oddělovajících souvětí), akorát v momentech, kdy se přepisují rozhovory s respondenty, se autor najednou z nějakého důvodu dopouští velkých gramatických přehmatů: „*Já si myslím, že to bylo hlavně v mládeži, to bylo, že jo. Tam jsme měli nějaká pravidla, který se museli dodržovat.* (s. 42) či „*Vůbec ne. Neměly (jsme psaný kodex – pozn. MR)*“, s. 41 aj.

Trochu rušivé může být pro čtenáře členění odstavců, když text není rozdělen do delších strukturovaných částí, ale občas je kouskovan i na oddíly, čítající tři řádky, v nichž se zmíní

jedna informace a přeskočí se jinam. To znovu odkazuje k mozaikovitému zpracování jednotlivých informací, o němž jsem hovořil v předchozí sekci, přičemž více žádoucí by bylo prezentovat souvislejší text s jasnou jednotící linií.

HODNOCENÍ PRÁCE SE ZDROJI

Text pracuje s nikterak velkým množstvím knižních zdrojů (vždy českojazyčných a ve valné většině i od českých autorů) a je doplněn větším počtem internetových materiálů (různých předpisů, webových stránek institucí a publicistických článků). Doplnění přiměřeného počtu českých zdrojů a obohacení o nějaký další cizojazyčný, který se tématu přímo věnuje, by určitě bylo přínosem (pro inspiraci např. Schneider, R. 2008. *Ethics of Sport and Athletics: Theory, Issues, and Application*. LWW; Simon, R. 2016. *The Ethics of Sport: What Everyone Needs to Know*. Oxford University Press; Morgan, W. J. 2018. *Ethics in Sport*. Human Kinetics; Otto, K. 2019. *Applied Ethics for Sport Managers*. Carolina Academic Press aj).

Autor v jednom momentě pracuje s pojetím hry Johana Huizingy (Homo ludens), ale v seznamu literatury tato kniha není. Má-li Huzingovy myšlenky ze sekundární literatury, mohlo by být užitečné seznámit se přímo se samotným dílem autora (je dostupné i v českém jazyce).

OTÁZKY K DISKUSI PŘI OBHAJOBĚ

1) Častým průvodním jevem zápasů ledního hokeje jsou pěstní souboje hráčů, které se v rámci tohoto sportu v podstatě institucionalizovaly, a jde o rituál, který plní rozmanité funkce (kromě jiného jde i o zdroj zábavy jak pro hráče, tak pro fanoušky, kteří v takovém pěstním intermezzu nalézají potěšení). Autor se snaží v práci řešit problematiku přítomnosti násilí v daném sportovním odvětví, ale přímo k tomuto tématu se dostává pouze okrajově (s. 30). Otázka, jestli může být pěstní souboj morální – doplňuji, že jde o přestupek proti pravidlům, který bývá trestán, ale přesto je jeho existence jaksi neformálně tolerována – se tak v textu nediskutuje. Myslí si autor, že to možné je, nebo by proti fenoménu „bitek“ měly hokejové orgány silněji vystoupit, aby jej definitivně potlačily?

2) V pasážích textu, které se věnují problematice dopingů (s. 20-29), se hovoří o tom, že osoba, která jej používá, poškozují svoje zdraví, což autor předkládá jako jeden z hlavních argumentů pro jeho oficiální zákaz. Na základě tohoto principu by ovšem bylo nutné zakázat např. i kouření tabákových výrobků, jež má rovněž negativní dopad na zdraví jedince (koneckonců samotný sport provozovaný na vrcholové úrovni často také zdraví vůbec neprospívá a o zákazu asi nemůže být řeč). Jsou podle autora ještě nějaké jiné silné důvody proč ponechat doping zakázaný?

VÝSLEDNÉ HODNOCENÍ PRÁCE

Práci k obhajobě

Doporučuji

Navrhuji celkové hodnocení

C-D

V Hradci Králové

16. 8. 2020

PODPIS: